

ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ

สำนักงานกรุงเทพฯ
อาคารเอ็กโก : 222 หมู่ที่ 5 ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ : 0 2998 5000, 0 2998 5999

สำนักงานเชียงใหม่
เลขที่ 110/6 หมู่ที่ 5 ต.สุเทพ
อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ : 0 5332 9378, 0 5332 9379

www.thairakpa.org

www.facebook.com/thairakpa_official

มูลนิธิไทยรักษ์ป่าได้รับการสนับสนุนการก่อตั้งและดำเนินงานโดย บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) หรือ เอ็กโก กรุ๊ป

ความหมายของค่าย

ประเภท

คำว่า “ค่าย” คืออะไร แล้วมีที่มาจากไหน?

ในสมัยอดีต มนุษย์ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ค่ายอาจเกิดพร้อมกับการกำเนิดมนุษย์ เมื่อเวลาผ่านไป มนุษย์เราเพิ่มจำนวนมากขึ้น มีการรวมตัวอยู่เป็นหมู่คณะ ทำให้ต้องการอาหารและที่อยู่อาศัยมากขึ้น จึงต้องออกแสวงหาอาหาร หรือโยกย้ายหาที่อยู่แหล่งใหม่ ในระหว่างเดินทางก็มีการตั้งค่ายพักแรม เพื่อหยุดพักผ่อน มีการล่าสัตว์มาเป็นอาหาร ยามค่ำคืนใช้กองไฟให้แสงสว่าง ความอบอุ่น และป้องกันอันตรายจากสัตว์ นอกจากนี้ยังเป็นจุดศูนย์กลางในการทำกิจกรรม เป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อย

ต่อมาเมื่อเป็นวันแคว้น เจ้าครองแคว้นนิยมกีฬาล่าสัตว์ จึงมีการตั้งค่ายพักแรมในป่า เรื่อยมาในยุคการบุกเบิกสำรวจ นักสำรวจมีการตั้งค่ายพักแรมในระหว่างการทำงาน จนถึงปัจจุบัน วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป ความเป็นอยู่ทันสมัยขึ้น เต็มไปด้วยเทคโนโลยี และความสะดวกสบาย ห่างไกลธรรมชาติ แต่ยังมีความต้องการที่จะได้ไปสัมผัสธรรมชาติ จึงมีการออกไปค่ายพักค้างแรมในบางครั้งเมื่อมีโอกา

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 ให้ความหมายของ “ค่าย” คือ (น.) ที่พักแรมชั่วคราวของคนเป็นจำนวนมาก เช่น ค่ายลูกเสือ สำหรับความหมายของกิจกรรมการอยู่ “ค่าย” (สมบัติ กาญจนกิจ. 2536) เป็นกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง เป็นการผสมผสานกิจกรรมต่างๆ ได้สัมผัสใกล้ชิดธรรมชาติ เช่น ศิลปหัตถกรรม การสร้างวัสดุอุปกรณ์โดยอาศัยธรรมชาติ ได้เขา ศึกษาธรรมชาติ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และส่งเสริมการดำเนินชีวิตในระบอบเสรีประชาธิปไตย

การอยู่ค่ายมีประวัติยาวนาน เพราะเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ กิจกรรมค่ายนำมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี ทั้งความสุข สนุกสนาน และการดำรงชีวิตในแหล่งธรรมชาติ ปัจจุบันเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมกันมาก ทั้งในสถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน และกลุ่มบุคคล เพราะสร้างคุณประโยชน์อย่างมากมาย

01

05

02

06

03

07

04

ของค่ายพักแรม

ค่ายพักแรมเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ปัจจุบันมีรูปแบบค่ายหลากหลายประเภท ซึ่งเราสามารถแบ่งการจัดค่ายตามวิธีการ และวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

08

01. ค่ายพักแรมวิชาการ

จัดขึ้นเพื่อให้ความรู้ พัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาการ เสริมแนวคิดใหม่ๆ ต่อการเรียนรู้ เช่น ค่ายคณิตศาสตร์ ค่ายวิทยาศาสตร์ หน่วยงานที่จัดมักเป็นสถาบันการศึกษา หรือองค์กรจัดการศึกษา

06. ค่ายส่งเสริมสุขภาพ

ส่งเสริมการดูแลสุขภาพ ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีกิจกรรม ได้แก่ การอบรม และให้ความรู้การรักษาสุขภาพ การปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ด้านโภชนาการ กิจกรรมกีฬา และการออกกำลังกาย

09

02. ค่ายสัมมนาและอบรม

เพื่อพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่บุคลากรในองค์กร ให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ทำให้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตขององค์กร

07. ค่ายคนพิการ

จัดสำหรับบุคคลที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกาย เพื่อให้มีสภาพจิตใจเข้มแข็ง เห็นคุณค่าของตัวเอง มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไป ในสังคม พร้อมทั้งแนะนำวิธีการดำเนินชีวิตในสังคม

03. ค่ายอบรมคุณธรรมและจริยธรรม

มุ่งเน้นพัฒนาให้ตระหนักถึงคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นคนดีของสังคม และประเทศชาติ

08. ค่ายครอบครัว

ให้ครอบครัวได้พักผ่อนและทำกิจกรรมร่วมกันนอกสถานที่ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว กิจกรรม เช่น คาร์แรลลี่ ครอบครัว วอล์คแรลลี่ครอบครัว กลุ่มสัมพันธ์ครอบครัว เป็นต้น

10

04. ค่ายลูกเสือ เนตรนารี

ฝึกให้ลูกเสือ เนตรนารี รู้จักใช้ชีวิตร่วมกันท่ามกลางธรรมชาติ และเรียนรู้วิชาการต่างๆ เช่น เรียนรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเดินทางไกล การใช้เข็มทิศ เป็นต้น

09. ค่ายธรรมชาติ

นิยมในหมู่ผู้ที่ชื่นชอบการผจญภัยท่ามกลางธรรมชาติตามป่าเขา บริเวณอุทยานที่จัดพื้นที่ให้ตั้งค่ายพักแรม ซึ่งต้องเตรียมอุปกรณ์ดำรงชีพไปเอง กิจกรรมจะเป็นการท่องเที่ยว ชื่นชมความงามของธรรมชาติ

05. ค่ายอาสาสมัคร

เป็นค่ายที่นิยมมากในกลุ่มนิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป ที่มีใจรักในการพัฒนาชุมชน ผู้ด้อยโอกาส และช่วยเหลือผู้ประสบภัย กิจกรรมในค่าย เช่น สร้างลานอเนกประสงค์ สนามกีฬา ห้องสมุด ฯลฯ

10. ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ

สร้างการตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรียนรู้ร่วมกันท่ามกลางธรรมชาติ เช่น อุทยาน วนอุทยาน ป่าชายเลน ภูเขา เป็นต้น

พ.ศ. 2454

รัชกาลที่ ๖ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ จัดตั้งกองลูกเสือป่า ฝึกอบรมให้มีความรักชาติ รู้จักเสียสละ ประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม และมีการออกค่ายในป่า นับว่าเป็นค่ายที่มีแบบแผนค่ายแรกของประเทศไทย

พ.ศ. 2492

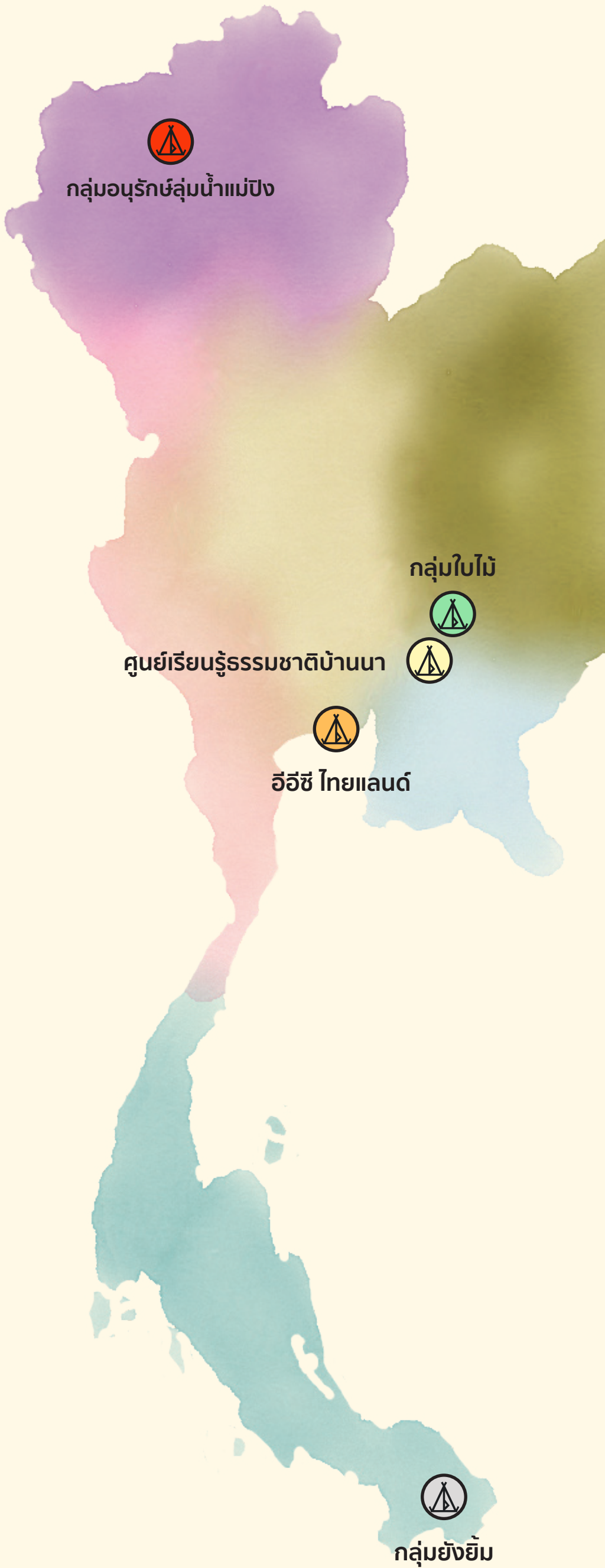
ค่ายอาสาสมัครเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย โดยกลุ่มคริสต์ศาสนิกชนหนุ่ม ออกค่ายซ่อมแซมโบสถ์ที่สำเหร่

ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ

“ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ” เป็นค่ายที่จัดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายในการปลูกจิตสำนึกอนุรักษ์ให้แก่เด็กเยาวชน และบุคคลทั่วไป ให้มีหัวใจรักธรรมชาติ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร รวมถึงสัตว์ป่า เพื่อตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อันส่งผลให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ให้สิ่งเหล่านี้คงอยู่ตราบนานเท่านาน

ประเภทค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ

1. ค่ายเรียนรู้ ในปัจจุบันนิยมจัดกันอย่างแพร่หลาย มุ่งสร้างการเรียนรู้ในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ กิจกรรม เช่น เดินป่าในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ สำรวจสิ่งมีชีวิตในลำธาร เป็นต้น เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจ เป็นแรงบันดาลใจที่จะทำให้ทุกคนลุกขึ้นมาช่วยกันดูแลธรรมชาติ
2. ค่ายศึกษาชุมชน เน้นศึกษาวิถีชีวิตของคนที่อยู่ร่วมกับผืนป่า ผ่านการดำรงชีวิต การหากินยังชีพ วัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณี เพื่อถอดองค์ความรู้ สู่แนวทางการใช้ชีวิตของผู้คนให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูลกัน
3. ค่ายสำรวจและวิจัย สำหรับผู้ทำงานด้านการสำรวจและวิจัยเกี่ยวกับธรรมชาติ พันธุ์ไม้ สัตว์ป่า เพื่อการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ทำให้ได้ข้อมูลที่สำคัญต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่สืบไป

ตัวอย่างกลุ่มคนจัดค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติในประเทศไทย

กลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำแม่ปิง ค่ายเยาวชนเชียงดาว

อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ค่ายเยาวชนแห่งนี้ตั้งอยู่เชิงดอยหลวงเชียงดาว ใกล้กันมีหมู่บ้านปกากะญอ บ่อน้ำร้อนธรรมชาติ จึงทำให้ได้สัมผัสกับธรรมชาติป่าต้นน้ำแม่ปิง และวิถีชีวิตของคนที่อยู่ร่วมกับผืนป่าอย่างเกื้อกูล มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ผสมผสานทั้งธรรมะ ธรรมชาติ สุขภาพกายและจิต เดินป่า ขึ้นดอยหลวง เพื่อเข้าใจสรรพสิ่งและตัวตนของเราเอง ฝึกฝนตนเองให้สร้างสรรค์ประโยชน์กับผู้อื่น และร่วมช่วยกันปกป้องผืนป่า รักษาสายน้ำ

กลุ่มเป้าหมาย : ทุกวัย

Facebook : ค่ายเยาวชนเชียงดาว

โทรศัพท์ : 08 1922 6031

กลุ่มใบไม้

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

จังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดนครนายก

ค่ายการเรียนรู้และสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติอย่างสร้างสรรค์ นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับธรรมชาติ ผ่านรูปแบบกิจกรรมการเดินป่า การดูนก การดูดาว การมองดูชีวิตรอบข้าง ส่องสัตว์ป่า ทำความรู้จักกับพืชพรรณที่หลากหลายของป่าเขตร้อน ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายเยาวชน และบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ให้สามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

กลุ่มเป้าหมาย : ทุกวัย

Facebook : กลุ่มใบไม้

โทรศัพท์ : 08 9234 0947

ศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติบ้านนา

อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

ศูนย์เรียนรู้ที่จะเปลี่ยนธรรมชาติให้เป็นห้องเรียนสีเขียวอันยิ่งใหญ่สำหรับเด็กเล็ก ที่ตั้งค่ายติดกับผืนป่ามรดกโลก ดงพญาเย็น-เขาใหญ่ และน้ำตกเจ็ดคต มีกิจกรรมสำรวจธรรมชาติ ส่องนก ดูแมลง ชมผีเสื้อ เดินป่า ลุยลำธาร สำรวจสิ่งมีชีวิตในสายน้ำ ซึ่งทำให้ได้สัมผัสกับของจริง ด้วยบรรยากาศผจญภัย น่าตื่นตื่น แต่แฝงความเข้าใจในธรรมชาติแบบสนุกสนาน

กลุ่มเป้าหมาย : เด็กเล็กและครอบครัว

โทรศัพท์ : 08 6096 9905

ศูนย์ศึกษาศิลปะธรรมชาติ เด็กรักป่า

อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

ค่ายเรียนรู้ธรรมชาติในดินแดนอีสานใต้ ที่ตั้งติดกับป่าชุมชน ที่ชาวบ้านแสลงพันธุ์และกลุ่มเด็กรักป่าร่วมกันฟื้นฟู มีการจัดกิจกรรมเรียนรู้ผ่านการลงมือทำงานศิลปะหลากหลายแขนง ได้แก่ วาดรูป ดนตรี ย้อมสีธรรมชาติ เขียนบทกวี หนังสือ กิจกรรมดูนก และเดินสำรวจป่า เพื่อให้ความเข้าใจ และมองเห็นความสำคัญของป่าชุมชน ป่าหัวไร่ปลายนา อันเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรม แหล่งรวมอาหาร ยารักษาโรค จนเกิดเป็นความรักป่า และช่วยกันดูแลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มเป้าหมาย : ทุกวัย

Facebook : กลุ่มเด็กรักป่า สุรินทร์

โทรศัพท์ : 08 3129 2825

อีอีซี ไทยแลนด์

อำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ

มุ่งเน้นเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไปพร้อมๆ กับการให้ความรู้เชิงลึกอย่างสนุกสนาน ผ่านกิจกรรมค่าย ทั้งป่าเขา และทางทะเล พาเด็กๆ และบุคคลที่สนใจเรื่องราวของธรรมชาติ ได้ใช้เวลาอยู่กับธรรมชาติเพื่อผ่อนคลาย ความเครียดในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดทัศนคติในเชิงบวก อีกทั้งยังเป็นแรงกระตุ้นเพื่อให้เกิดมุมมองดีๆ เกี่ยวกับการใช้ชีวิต ส่งผลให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ

กลุ่มเป้าหมาย : ทุกวัย

Facebook : EECTHAILAND

โทรศัพท์ : 09 5965 1459, 02 753 5459

กลุ่มยิ้ม

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา

จังหวัดนราธิวาส

ดำเนินกิจกรรมค่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำกลุ่มเยาวชน และคนในพื้นที่อำเภอแว้ง ไปเรียนรู้และศึกษาธรรมชาติในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา-บาลา ผ่านรูปแบบการเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ดูนก ช่อมแซมโพรงรังนกเงือก กิจกรรมถอดรหัสชุมชน อบรมแกนนำเสริมศักยภาพความเป็นผู้นำ อันเป็นการสร้างเครือข่ายในการร่วมกันพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ

กลุ่มเป้าหมาย : เยาวชน

Facebook : ยิ้ม - Youth Smile

ศูนย์ศึกษาศิลปะธรรมชาติ
เด็กรักป่า

ค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยมูลนิธิไทยรักษ์ป่า

การปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ยืนยาวและนานที่สุดต้องเริ่มจาก “เยาวชน” ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติต่อไปในอนาคต เอ็กโก กรุ๊ป และมูลนิธิไทยรักษ์ป่า จึงริเริ่มโครงการค่ายเยาวชนเอ็กโกไทยรักษ์ป่าขึ้น เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสสัมผัสกับห้องเรียนธรรมชาติขนาดใหญ่โดยตรง ได้ตระหนักรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่เราอาศัยอยู่ในปัจจุบันอย่างเป็นจริง เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนในการดูแล อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

ค่ายเยาวชนเอ็กโกไทยรักษ์ป่า ดอยอินทนนท์

เรียกว่าเป็นค่ายพักแรมเรียนรู้ธรรมชาติที่อยู่สูงที่สุดในประเทศไทยคงไม่มีใครนึก เมื่อทำเลที่ตั้งค่ายอยู่บนดอยอินทนนท์ ป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของภาคเหนือ เยาวชนได้ใช้ชีวิตใกล้ชิดธรรมชาติในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน ผ่านกิจกรรมสื่อความหมายธรรมชาติ สัมผัสการดำรงชีวิตตามภูมิปัญญาของชาวปกากะญอ

ที่อยู่ร่วมกับป่าอย่างเกื้อกูล เรียนรู้ระบบนิเวศในเส้นทางศึกษาธรรมชาติก๊วแม่ปาน ที่มีความแตกต่างทั้งในภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรณีวิทยาและความหลากหลายของพันธุ์ไม้ กิจกรรมต่างๆ กระตุ้นให้เกิดมุมมอง ความคิด และแรงบันดาลใจ สู่การมีจิตสำนึกอนุรักษ์ธรรมชาติให้คงความสมบูรณ์

กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถานที่จัดค่าย / หน่วยงานร่วมจัด

อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่

ค่ายเยาวชนเอ็กโกไทยรักษ์ป่า เขาหลวง

ค่ายเยาวชนเอ็กโกไทยรักษ์ป่าที่เขาหลวงแห่งนี้ อยู่บนพื้นที่ที่ได้ชื่อว่าเป็นหลังคาสี่เหลี่ยมของภาคใต้ เยาวชนจะได้รับประสบการณ์การใช้ชีวิตในผืนป่า ศึกษาธรรมชาติบริเวณน้ำตกกรุงชิง ป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของภาคใต้ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เหมาะต่อการสัมผัสรับรู้ถึงความสำคัญของป่าไม้ สัตว์ป่า สายน้ำ อันเนื่อง

ประโยชน์ต่อทุกคน ผ่านกิจกรรมสื่อความหมายธรรมชาติ ถึงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ฝึกการดำรงชีพในป่า การใช้แผนที่ประกอบเข็มทิศ ฝึกดูดาวประกอบแผนที่ เป็นเครื่องช่วยในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ เพื่อร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์ยั่งยืนตลอดไป

กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สถานที่จัดค่าย / หน่วยงานร่วมจัด

อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ค่ายเด็กไทยรักษ์ป่า

ค่ายเยาวชนที่ต้อนรับน้องๆ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ 3 จังหวัดของประเทศไทย คือ ภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ ในพื้นที่เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกมณฑลธาร ป่าต้นน้ำสำคัญใกล้เมืองที่หล่อเลี้ยงผู้คนในจังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช ณ เส้นทางศึกษาธรรมชาติน้ำตกกะโรม ป่าต้นน้ำที่เต็มไปด้วยพืชพรรณไม้ป่าดิบชื้น กับความอลังการของน้ำตกใหญ่ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ชัยภูมิ ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว พื้นที่ป่าต้นน้ำที่มีสรรพชีวิตในธรรมชาติ

มาอยู่ใกล้ตาให้ได้เรียนรู้อย่างใกล้ชิดตัว เยาวชนได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ฝึกเป็นนักสำรวจธรรมชาติ รุ่นเยาว์ เรียนรู้ความสำคัญของผืนป่า เปิดใจรับรู้ถึงความสัมพันธ์และความเกื้อกูลของสิ่งมีชีวิตในป่า ซึ่งต่างทำหน้าที่ปลูกต้นไม้และสร้างผืนป่า เพื่อเห็นคุณค่า และเกิดความรู้สึกหวงแหนป่าต้นน้ำ พร้อมเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มตัว

กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมัธยมศึกษาตอนต้น

สถานที่จัดค่าย / หน่วยงานร่วมจัด

1. อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่
2. อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

มูลนิธิไทยรักษ์ป่า การอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำ ลำธาร

มูลนิธิไทยรักษ์ป่า เป็นองค์กรสาธารณกุศล ก่อตั้งขึ้นด้วยเจตนารมณ์ในการสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผืนป่าต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศให้เกิดความยั่งยืน ภายใต้การสนับสนุนของ บริษัท พลังไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) หรือ เอ็กโก กรุ๊ป มุ่งเน้นการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าต้นน้ำที่สำคัญใน 3 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ ภาคใต้ จ.นครศรีธรรมราช และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ชัยภูมิ ผ่านโครงการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และเยาวชน ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน

ค่ายสร้างคน คนหัวใจอนุรักษ์

ค่ายอนุรักษ์ถือเป็นพื้นที่ต้นทางลำดับแรกๆ ในการเป็นห้องเรียนที่เพาะบ่มคนให้มีหัวใจอนุรักษ์ เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ มอบประสบการณ์ตรงในการสร้างจิตสำนึกอย่างเข้มข้น เพื่อร่วมกันอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่

1 มั่น ชันทอง

ผู้ช่วยหัวหน้าอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ผู้ทำหน้าที่เป็นครูใหญ่ในค่ายเยาวชนอนุรักษ์มาอย่างยาวนาน

แนวความคิดที่เป็นหัวใจหลักในการจัดค่ายทุกค่ายของผมคือ การน้อมนำกระแสพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่องการปลูกต้นไม้ในใจคน ซึ่งพระองค์เคยมีพระราชดำรัสเอาไว้ว่า เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดิน และรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง ผมอยากปลูกฝังจิตสำนึก โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน นักเรียน แน่แน่นอนว่าเมื่อเขาได้มาเรียนรู้ ได้สัมผัสของจริงไปแล้ว เขาก็จะมีความรู้จากที่เคยได้รับ

ในห้องเรียน แล้วสิ่งนี้จะติดตรึงใจเขาเมื่อมีโอกาสหรือในสถานะที่พร้อม เขาก็จะสามารถกลับมาช่วยดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมาก็มีน้องๆ จากค่ายเยาวชนเอ็กโกไทยรักษ์ป่า กลับมาช่วยที่ดอยอินทนนท์อย่างต่อเนื่อง หน้าฝนบางที่เขามาลูกป่า หน้าทองที่ยกก็มาช่วยเก็บขยะเท่ากับว่าต้นไม้ถูกปลูกในใจของเขาแล้ว

3 โชคนิธิ คงขุ่ม

แกนนำกลุ่มใบไม้ นักจัดค่ายอนุรักษ์ด้วยอง ที่ยังคงมุ่งมั่นพาผู้คนไปแบบชิดกับธรรมชาติ

กิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติมีหลายแบบ บางคนชอบเดินป่า ดูนก ถ่ายรูปหรือวาดภาพในพื้นที่ธรรมชาติ ก็ทำให้เกิดความรักในธรรมชาติได้ กระบวนการค่ายเป็นรูปแบบหนึ่งที่น่าทึ่งๆ อย่างมารวมกัน ค่ายอนุรักษ์มีความสำคัญต่อการพาคนไปสร้างจิตสำนึกรักธรรมชาติ ผมให้คำจำกัดความว่าเป็นกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งในเรื่องข้อมูลอารมณ์และความรู้สึก หรือประสบการณ์ตรงจากธรรมชาติ ผมเองเติบโตมาจากค่ายอนุรักษ์ธรรมชาติตั้งแต่มัธยมต้น แล้ววันที่เรากลับขึ้นมาเป็นคนทำค่าย ก็มีความเชื่ออยู่อย่างหนึ่งว่าการที่คนเข้าไปหาธรรมชาติ สิ่งสำคัญคือประสบการณ์แรกควรต้องประทับใจกลับมา

เวลาที่พาคนเมืองเข้าไปในพื้นที่ธรรมชาติ อันดับแรกที่คนอยากเห็นคือความสวยงามบางอย่าง เช่น วิถีทัศน์ที่สวยงาม หรือพฤติกรรมของสัตว์ที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นเหมือนศิลปะอย่างหนึ่งในค่าย เมื่อมีอารมณ์พร้อมเรียนรู้แล้วถึงให้ข้อมูลไปด้วย โยงความสำคัญว่าสัตว์ป่า ธรรมชาติ น้ำ ดิน เกี่ยวข้องกับชีวิตในเมืองอย่างไร เวลาคนกลับเข้ามาในเมือง ข้อมูลเหล่านั้นจะยังคงอยู่ เป็นต้นทุนที่ดีที่ทำให้เขาตัดสินใจว่า เมื่อมีโอกาสควรจะกลับไปเรียนรู้ธรรมชาติ หรือถึงจุดหนึ่งที่ทรัพยากรถูกทำลาย ความผูกพันต่อธรรมชาติจะทำให้เขาลุกขึ้นมาปกป้องดูแล

2 เกียรติกร สุวรรณภักดี

ครูประจำวิชาธรรมชาติศึกษา ผู้พาเยาวชนกับครอบครัวไปรู้จักธรรมชาติด้วยประสบการณ์ตรง

เรามาเรียนวิชาธรรมชาติไปทำไม หลายคนคิดว่าต้นไม้ที่อยู่ในป่า ไม่มีความเกี่ยวข้องกับชีวิต ฉะนั้นวิชาธรรมชาติก็เป็นเหมือนจิ๊กซอว์ให้ทุกคนเห็นเรื่องราวในธรรมชาติ ตั้งแต่แมลงตัวเล็กไปจนถึงต้นไม้ใหญ่ว่าทำหน้าที่อะไรในธรรมชาติ มนุษย์ทำหน้าที่แทนสิ่งเหล่านี้ได้ไหม ถ้าไม่สามารถทำได้ควรให้สิ่งต่างๆ เหล่านี้อยู่ต่อไปไหม สุดท้ายนำมาประกอบเข้าด้วยกัน แล้วตอบว่าสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับชีวิตเราที่อยู่ในเมืองได้อย่างไร น้ำประปาไม่ได้มาจากโรงกรองน้ำ แต่มาจากธรรมชาติทั้งหมด

เราปลูกข้าวก็จริง แต่ถ้าไม่ถูกผสมเกสรด้วยแมลง มันก็ไม่เกิดเป็นเมล็ดข้าวขึ้นมา เราก็ไม่มีข้าวกิน สองเรื่องนี้อยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคน ธรรมชาติอยู่ใกล้กับเรา เมื่อได้เข้าใจธรรมชาติมากขึ้น ก็เข้าใจว่าทำไมถึงต้องดูแลต้นไม้ที่อยู่ไกลจากบ้านเรา สร้างความตระหนักรู้ให้แต่ละครอบครัวที่อยู่ในเมืองว่า ต่อไปเราใช้ทรัพยากรใดๆ ในบ้านก็จะระมัดระวัง ไม่ใช่ฟุ่มเฟือยจนเกินไป ซึ่งการประหยัดไม่ใช่จะทำให้เราเหลือเงินเยอะขึ้น แต่ประหยัดทรัพยากรของโลกที่เกี่ยวข้องกับทุกสรรพสิ่งในโลก

4 ศาสตรา เพ็ญเกษม

นักเขียนที่หลงใหลเรื่องราวคนกับป่า ผู้ชอบงานอาสาที่นำความรู้ไปพัฒนาชนบทใกล้ป่าเขา

ผมเป็นคนเมือง ความเป็นคนเมืองอาจคิดว่าการไปป่าไปเขามันอันตราย ฉะนั้นเลยเตรียมอุปกรณ์ไปเยอะเลย มีกล้องไปถ่ายรูปด้วย แต่ความรู้สึกแรกที่สัมผัสคือ เราต้องการแค่สิ่งพื้นฐานในการดำรงชีวิต พอเข้าไปในป่า เรากลายเป็นคนไม่รู้อะไรเลย เราแค่ใช้เงินในการซื้อข้าวของให้มีทุกอย่างพร้อม ผมชอบไปเรียนรู้ในเรื่องราวของคนที่อยู่กับป่า เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ได้เห็นว่าเด็กๆ เข้าป่าเป็นกิจกรรมวันหยุด เรียนเสาร์อาทิตย์ เหมือนคนเมืองไปเดินห้างสรรพสินค้า ชีวิตเขาแทบจะแยกกันไม่ออกเลยระหว่างคนกับธรรมชาติ แต่ชีวิตของเรามีแต่สิ่งที่สร้างขึ้น ยิ่งชีวิตคนต้นน้ำ

เป็นศาสนา เป็นความเชื่อ ว่า ป่าคือทุกอย่างในชีวิต เขาจะไม่ทำอะไรไม่ดีกับป่า อาหารก็มาจากธรรมชาติทั้งนั้น ในมุมมองของคนที่เป็นคนเมือง เราไม่ควรไปจับต้องอะไร แค่ไปสัมผัสทางใจ ยิ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำด้วย ควรจะคงไว้ เพราะเป็นเรื่องของชีวิตอีกหลายคนที่อยู่ปลายน้ำ ซึ่งพอลูกกลับมาจากป่าก็รู้สึกเหมือนชนะอะไรบางอย่าง ถ้าเราไม่ได้ออกไปเรียนรู้ ก็ไม่สามารถเข้าใจได้จริงๆ